Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central (judecător: Valeriu Pădurari)
dosarul nr.3r-78/24 (nr.2-23187265-03-3r-04092024)

C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

15 noiembrie 2024
mun.Bălţi

Instanța compusă din:
Președintele completului Adriana Garbuz
Judecătorii Iulia Grosu și Natalia Costaș

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de avocatul stagiar Gandrabura Boris în interesele lui Belcescu Igor – reprezentantul legal al minorei Belcescu Dumitrița, împotriva încheierii Judecătoriei Bălți, sediul central din 14 august 2024, prin care s-a declarat inadmisibilă spre examinare, în ordinea contenciosului administrativ, cererea de chemare în judecată înaintată de Belcescu Igor, reprezentat prin procură de Valeriu Cojocaru, reprezentat prin mandat de avocatul stagiar Boris Gandrabura către Biroul Vamal Nord, Serviciul Vamal al RM privind anularea actelor administrative,

C O N S T A T Ă :

Poziția instanței de fond:

La 27.12.2023, Belcescu Igor – reprezentantul legal al minorei Belcescu Dumitrița, reprezentat prin procură de Valeriu Cojocaru, reprezentat prin mandat de avocatul stagiar Boris Gandrabura s-a adresat cu acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Biroul Vamal Nord, Serviciul Vamal al RM, privind anularea Deciziei de regularizare nr.249 din 19.10.2023, a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.83/02 din 11.09.2023 și a răspunsului Biroului Vamal nr.28/11-16269 din 01.12.2023.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Central, din 14 august 2024, s-a admis cererea înaintată de reprezentantul pârâtului Biroului Vamal Nord – Ivaschiv Ina și s-a declarat inadmisibilă spre examinare, în ordinea contenciosului administrativ, cererea de chemare în judecată formulată de Belcescu Igor, reprezentat prin procură de Valeriu Cojocaru, reprezentat prin mandat de avocatul Boris Gandrabura către Biroul Vamal Nord, Serviciul Vamal al RM privind anularea actelor administrative.

Solicitarea recurentului:

La 02 septembrie 2024, avocatul stagiar Gandrabura Boris în interesele lui Belcescu Igor – reprezentantul legal al minorei Belcescu Dumitrița a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Bălți, sediul central din 14 august 2024, solicitând casarea soluției instanței de fond, cu trimiterea cauzei instanței de fond spre judecare.

Termenul de declarare a recursului:

În temeiul art.242 Cod administrativ, *recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul*.

Din materialele cauzei rezultă că, încheierea contestată, susceptibilă separat de recurs, a fost emisă la data de 14.08.2024, fiind expediată în adresa avocatului stagiar Gandrabura Boris în interesele lui Belcescu Igor – reprezentantul legal al minorei Belcescu Dumitrița, la data de 20.08.2024 prin intermediul poștei electronice (f.d.141), care a fost recepționată în aceeași zi, confirmarea fiind anexată la dosar (f.d.141), iar la 02.09.2024 ultimul a contestat-o cu recurs (f.d.144). Prin urmare, Colegiul civil conchide că recursul a fost declarat în termen.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs, avocatul stagiar Gandrabura Boris în interesele recurentului Belcescu Igor – reprezentantul legal al minorei Belcescu Dumitrița, și-a exprimat dezacordul cu soluția instanței de fond din 14.08.2024, considerând-o neîntemeiată și pasibilă casării. Suplimentar a menționat că, la data de 07.07.2021, minora Belcescu Dumitriţa Igor, născută la data de 04.11.2005, persoana cu dizabilități locomotorii reprezentată de tatăl său Belcescu Igor, a solicitat vămuirea mijlocului de transport model Toyota Carolla Verso, anul fabricării 2005, în baza Hotărârii Guvernului nr.474 din 20.04.2016, pentru persoane cu dezabilități locomotorii fără achitarea taxelor vamale de import. La momentul depunerii declarațiilor vamale, Belcescu Igor a prezentat şi a semnat toate documentele necesare (cereri, declarații şi angajamente) pentru ca, autoturismul menționat să beneficieze de un tratament tarifar favorabil, datorită gradului de dizabilitate locomotorii al fiicei sale, la moment minoră, Belcescu Dumitrița, stabilite conform legislației, iar prin aceste acțiuni, Belcescu Igor şi-a asumat răspunderea directă şi continue pentru respectarea angajamentelor asumate. Ulterior, ca rezultat al unor constatări pe care le consideră nefondate, factorii de decizie din cadrul Biroului Vamal Nord au emis procesul verbal de reverificare a declarațiilor vamale cu nr.83/02 din 11.09.2023 şi a Decizia de regularizare nr.249 din 19.10.2023 (acte defavorabile), prin care îi obligă pe Belcescu Igor şi minora Belcescu Dumitriţa (persoană cu dizabilități) la achitarea obligațiilor vamale în mărime totală de 247.679,23 lei.

La data de 26.10.2023, a fost încheiat contractul de asistență juridică nr.21, prin care a fost împuternicit avocatul stagiar Boris Gandrabura (mandat nr.087322) de a reprezenta interesele lui Belcescu Igor – tatăl lui Belcescu Dumitrița (minoră cu dizabilități) în vederea inițierii etapei de contestare a actelor administrative defavorabile supra. Etapa înregistrării acțiunii în contencios administrativ, în prezenta speță fiind data de 31.10.2023, când Serviciul Vamal a înregistrat contestația înaintată în interesele lui Belcescu Igor – tatăl lui Belcescu Dumitrița (minoră cu dizabilități) asupra actelor administrative defavorabile.

După rezultatele examinării contestației şi expedierii răspunsurilor din 06.11.2023 şi 01.12.2023, precum şi la întocmirea referinței din 19.02.2024, autoritatea vamală a informat reprezentantului contestatarului, avocatul stagiar Boris Gandrabura, şi pe Belcescu Igor (tatăl lui Belcescu Dumitrița). La această etapă, Serviciul Vamal a considerat că procedura de acțiune în contencios administrativ a fost corectă. Iar, la 27.12.2023 Judecătoria Bălți a înregistrat cererea de chemare în judecată către Biroul Vamal Nord, Serviciul Vamal al RM privind anularea actelor administrative şi anume a Deciziei de regularizare nr.249 din 19.10.2023, a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.83/02 din 11.09.2023 şi a răspunsului Biroului vamal nr.28/11-16269 din 01.12.2023; iar la data de 09.01.2024 cererea înaintată a fost acceptată în procedura contenciosului administrativ.

Mai mult, în cadrul examinării cauzei în ședințele de judecată, au fost prezentate un șir de probe pertinente care demonstrează că au fost respectate prevederile stabilite în art.28 lit.z) pct.1 al Legii nr.1380-XI11 din 20.11.1997, art.124 alin.(14) pct.1) al Legii nr.1163 din 24.04.1997 şi inclusiv prevederile din Hotărârea Guvernului nr.474 din 20.04.2016, astfel până în prezent mijlocul de transport menționat este utilizat strict conform destinației - pentru transportarea persoanei cu dizabilități ale aparatului locomotor – minorei Belcescu Dumitrița şi în interesele exclusive ale acesteia.

Ulterior, la 30.07.2024 în cadrul ședinței de judecată, reprezentantul pârâtului Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal, a solicitat declararea ca inadmisibilă a cererii de chemare în judecată, deoarece nu au fost respectate criteriile de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ şi anume art.207 alin.(2) lit.g) Cod administrativ. Ca rezultat, la data de 14.08.2024 s-a admis cererea înaintată de reprezentantul pârâtului Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal. Astfel, consideră că, prin încheierea recurată, apelantului Igor Belcescu şi Belcescu Dumitrița le-a fost îngrădit dreptul la un proces echitabil.

Comunicarea actelor:

La 21 octombrie 2024, Colegiul civil a notificat intimatul despre depunerea recursului, oferindu-i un termen de 10 zile din momentul recepționării acestuia pentru prezentarea referinței și probelor suplimentare (f.d.159).

La data de 13.11.2024 prin intermediul poștei electronice a Curții de Apel Bălți intimatul Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal, a depus referință pe marginea

cererii de recurs, prin care solicită respingerea recursului cu menținerea soluției instanței de fond.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți conchide asupra necesității respingerii recursului, reieșind din următoarele considerente.

Conform art.241 alin. (1) din Codul administrativ, *încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.*

Potrivit art.243 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ, *examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.*

În baza prevederilor alin.(2) al aceluiași articol, *instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.*

Conform prevederilor art.243 alin. (3) Cod administrativ, *decizia prin care se soluționează recursul împotriva încheierii judecătorești se motivează în scris.*

Probatoriul cauzei denotă faptul că, la 27.12.2023, Belcescu Igor – reprezentantul legal al minorei Belcescu Dumitrița, reprezentat prin procură de Valeriu Cojocaru, reprezentat prin mandat de avocatul Boris Gandrabura s-a adresat cu acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Biroul Vamal Nord, Serviciul Vamal al RM, privind anularea Deciziei de regularizare nr.249 din 19.10.2023, a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.83/02 din 11.09.2023 și a răspunsului Biroului Vamal nr.28/11-16269 din 01.12.2023, (f.d.3).

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul central, din 09.01.2024, cererea depusă de Belcescu Igor, reprezentat prin procură de Valeriu Cojocaru, reprezentat prin mandat de avocatul Boris Gandrabura a fost acceptată în procedura contenciosului administrativ, (f.d.57).

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Central, din 14 august 2024, în temeiul art.207 alin.(2) lit.g) Cod administrativ, s-a declarat inadmisibilă spre examinare, în ordinea contenciosului administrativ, cererea de chemare în judecată formulată de Belcescu Igor, reprezentat prin procură de Valeriu Cojocaru, reprezentat prin mandat de avocatul Boris Gandrabura către Biroul Vamal Nord, Serviciul Vamal al RM, privind anularea actelor administrative, (f.d.137).

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, în termen legal, avocatul stagiar Gandrabura Boris în interesele lui Belcescu Igor – reprezentantul legal al minorei Belcescu Dumitrița, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Bălți, sediul central din 14 august 2024, solicitând casarea soluției instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri, (f.d.144).

Potrivit art.207 alin.(1) Cod administrativ, *instanța verifică din oficiu dacă sânt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.*

Alin.(2) lit.g) al aceluiași articol prevede că, *acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens.*

Conform art.45 alin.(1) – (2) Cod administrativ, (*1) persoanele fizice participă la procedura administrativă personal sau prin reprezentanții lor. (2) Persoanele fizice care, conform dreptului civil, nu au capacitate de exercițiu sau sânt limitate în capacitatea lor de exercițiu acționează în cadrul procedurii administrative prin reprezentanții lor legali.*

În conformitate cu art.46 al.(1) Cod administrativ, *în procedura administrativă participanții pot fi reprezentați de o persoană împuternicită. Împuternicirile reprezentantului se consemnează în procură (semnată ograf sau prin semnătura electronică) sau în împuternicirea de reprezentare în baza semnăturii electronice create în Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice (în continuare – împuternicire în baza semnăturii electronice). În măsura în care din conținutul procurii sau al împuternicirii în baza semnăturii electronice nu rezultă altceva, acestea conferă împuterniciri pentru toate acțiunile procedurale ce țin de procedura administrativă.*

Or, art.212 alin.(1) lit.c) Cod administrativ prevede că, *la cererea de chemare în judecată se anexează documentul care confirmă împuternicirile reprezentantului legal sau împuternicit.*

Prevederile art.195 Cod administrativ relevă că, *procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.*

Iar, articolul 81 alin.(1) CPC statuează că, *împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea şi de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.*

În atare ordine de idei Colegiul judiciar reiterează că, la 27.12.2023, Belcescu Igor – reprezentantul legal al minorei Belcescu Dumitrița, reprezentat prin procură de Valeriu Cojocaru, reprezentat prin mandat de avocatul Boris Gandrabura s-a adresat cu acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Biroul Vamal Nord, Serviciul Vamal al RM, privind anularea Deciziei de regularizare nr.249 din 19.10.2023, a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.83/02 din 11.09.2023 și a răspunsului Biroului Vamal nr.28/11-16269 din 01.12.2023, (f.d.3).

De fapt, calitatea procesuală de părți în prezenta speță o au: reclamanta Belcescu Dumitrița, în privința căreia au fost întocmite Decizia de regularizare nr.249 din 19.10.2023 și procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.83/02 din 11.09.2023, și pârâtul autoritatea emitentă – Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal al RM.

Concomitent Colegiul judiciar reține că, prin procura nr.2-16875 din 19.10.2023, Belcescu Igor l-a împuternicit pe cet.Cojocaru Valeriu, să-i reprezinte interesele în fața organelor statale, inclusiv cu dreptul de a încheiat contracte cu avocatul, (f.d.14). Iar ultimul, în baza procurii acordate, la data de 26.10.2023 a încheiat contract de asistență juridică cu avocatul stagiar Gandrabura Boris, fapt reflectat în mandatul avocațional seria/nr.MAS 087322 din 26.10.2023 (f.d.2).

La rândul său, avocatul stagiar Gandrabura Boris, la data de 27.12.2023 a depus prezenta acțiune în instanța de contencios administrativ, (f.d.3).

Drept urmare, instanța de fond just a conchis că, Belcescu Igor fiind reprezentat prin procură de Valeriu Cojocaru, ulterior prin mandat avocațional de avocatul stagiar Boris Gandrabura, nu deține calitatea de parte în proces, or, la data depunerii acțiunii în instanța de judecată – 27.12.2023, Belcescu Dumitrița, deja împlinise vârsta majoratului la 04.11.2023, respectiv doar aceasta deținea dreptul de plătitor vamal, față de care au fost întocmite actele administrative, și doar ea putea să conteste actele administrative individuale defavorabile, să încheie contract cu avocatul care care să-i reprezinte interesele în cadrul procesului dat, fie să transmită împuternicirile altei persoane care să o reprezinte, inclusiv cu dreptul de a încheia contract cu avocatul.

Sub acest aspect, prescripția art.27 alin.(1) Cod Civil relevă că, *capacitatea deplină de exercițiu începe la data când persoana fizică devine majoră, adică la împlinirea vârstei de 18 ani*; iar, art.25 Cod civil prevede că, *capacitate de exercițiu este aptitudinea persoanei de a dobândi prin fapta proprie şi de a exercita drepturi civile, de a-şi asuma personal obligații civile şi de a le executa.*

Astfel, Colegiul judiciar distinge că, doar Belcescu Dumitrița pe numele căreia a fost vămuit mijlocul de transport Toyota Corolla Verso, a.f. 2005 și ulterior întocmite actele administrative defavorabile de către Biroul Vamal Nord, era în drept să le conteste personal sau prin reprezentant în instanța de contencios administrativ, însă o asemenea procură sau mandat avocațional semnat de persoana fizică majoră Belcescu Dumitrița, la dosar nu se regăsește.

În lumina celor reflectate supra, Colegiul judiciar va reține concluzia instanței de fond privind declararea inadmisibilă spre examinare, în ordinea contenciosului administrativ, acțiunea formulată de Belcescu Igor, reprezentat prin procură de Valeriu Cojocaru, reprezentat prin mandat avocațional de avocatul stagiar Boris Gandrabura către Biroul Vamal Nord, Serviciul Vamal al RM, privind anularea actelor administrative, în temeiul art.207 alin.(2) lit.g) Cod administrativ.

Referitor la alegațiile avocatului stagiar Gandrabura Boris invocate în cererea de recurs precum că, etapa înregistrării acțiunii în contencios administrativ, în speță fiind data de 31.10.2023, când Serviciul Vamal a înregistrat contestația înaintată de Belcescu Igor – tatăl minorei Belcescu Dumitrița (persoană cu dizabilități) asupra actelor administrative defavorabile, Colegiul judiciar le va respinge deoarece drepturile, libertățile şi interesele legitime ale minorilor ***cu vârsta între 14 şi 18 ani sânt apărate în instanța judecătorească de către reprezentanții legali ai acestora,*** iar capacitatea de a-şi exercita în volum deplin, personal sau printr-un reprezentant drepturile şi obligațiile procedurale în judecată o au persoanele fizice de la vârsta de 18 ani, fapt expres prevăzut de art.58 CPC.

Or, în situația cazului s-a confirmat faptul că, la data depunerii acțiunii în instanța de judecată – 27.12.2023, Belcescu Dumitrița născută la 04.11.2005, împlinise vârsta majoratului, respectiv aceasta avea capacitatea de a-şi exercita în volum deplin, personal sau printr-un reprezentant drepturile şi obligațiile procedurale în judecată, fapt care a fost efectuat de către tatăl acesteia Belcescu Igor și nu de Belcescu Dumitrița.

Aderent Colegiul judiciar relevă că, soluția de declarare a acțiunii ca fiind inadmisibilă, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, or, statele semnatare sunt autorizate în sensul Convenției Europene a Drepturilor Omului, să reglementeze anumite condiții pentru introducerea unei acțiuni judecătorești (introducerea acțiunii într-un anumit termen, justificarea dreptului încălcat, respectarea de proceduri prealabile, alte condiții de formă şi de fond), atât timp cât acestea se prezintă a fi rezonabile, acceptabile într-o societate democratică.

Subsecvent, Curtea Europeană în jurisprudența sa, privind admisibilitatea cererilor parvenite către Curte, statuează asupra necesității părților de a manifesta un rol activ în procesul realizării drepturilor sate. Procedura în fața Curții are un caracter contradictoriu. Astfel, părțile – reclamantul şi pârâtul – trebuie să-şi susțină argumentele atât în fapt, cât şi în drept. În cazul în care o parte omite să producă probele sau informațiile solicitate de Curte ori să prezinte, din proprie inițiativă, informații pertinente sau dă dovadă, în alt fel, de lipsă de participare efectivă la procedură, Curtea poate trage, din comportamentul său, concluziile pe care le consideră adecvate.

Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalității încheierii contestate şi care ar duce la anularea acesteia, Colegiul civil şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul ca fiind neîntemeiat şi a menține încheierea Judecătoriei Bălți, sediul central, din 14 august 2024, ca întemeiată şi legală.

În conformitate cu prevederile art.243 alin.(1) lit.b) Cod administrativ, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de avocatul stagiar Gandrabura Boris în interesele lui Belcescu Igor – reprezentantul legal al minorei Belcescu Dumitrița, împotriva încheierii Judecătoriei Bălți, sediul central, din 14 august 2024, prin care s-a declarat inadmisibilă spre examinare, în ordinea contenciosului administrativ, cererea de chemare în judecată înaintată de Belcescu Igor, reprezentat prin procură de Valeriu Cojocaru, reprezentat prin mandat de avocatul Boris Gandrabura către Biroul Vamal Nord, Serviciul Vamal al RM privind anularea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecător **Adriana Garbuz**

Judecători: **Iulia Grosu**

Natalia Costaș